

Täysistunto

Torstai 5.3.2020 klo 16.00—20.25

2.3. Suullinen kysymys turvapaikkajärjestelmästä (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 20/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Myös Liike Nyt on tähän asiaan esittänyt kysymyksen. — Edustaja Harkimo.

Keskustelu

16.10 Harry Harkimo liik: Arvoisa puhemies! Vuosi 2015 osoitti sen, että nykyinen turvapaikkajärjestelmä ei toimi. Ainoastaan noin puolet turvapaikanhakijoista sai myönteisen päätöksen, ja kielteisen päätöksen saaneita ei ole saatu poistettua maasta. Järjestelmä ei vastaa tämän päivän tilannetta. Se luotiin aivan eri käyttötarkoitukseen yli puoli vuosisataa sitten. Arvoisa ministeri Ohisalo, vaikka tämä tiedetään, miksi halutaan uusia virheet? Pitäisi luoda uusi järjestelmä. Se voisi olla sellainen, jossa EU:n ulkorajat pidetään kiinni laittomilta maahanmuutoilta, eniten hädässä olevia pakolaisia otetaan Suomeen kiintiöpakolaisjärjestelmän kautta ja turvapaikkaa pitäisi hakea EU:n ulkopuolelle perustettavista keskuksista. Olisiko tämä mahdollista, ministeri Ohisalo?

16.11 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset kysymyksestä. Olen tavannut jo useaan otteeseen komissaari Ylva Johanssonin, jonka tehtävänä on tuoda neuvostolle pohdittavaksi tämä uusi turvapaikka- ja maahanmuuttopaketti, josta Euroopan unionissa on viimeiset viisi vuotta oltu täysin erimielisiä. Suomen puheenjohtajuuskaudella on viety eteenpäin näitä keskusteluja, jotta jäsenvaltioiden välille vihdoin löytyisi yhteinen ymmärrys siitä, että tarvitsemme kokonaisvaltaisen ratkaisun siihen politiikkaan. Eivät riitä ne hätäapukeinot, joista tässä kerroin ja joista esimerkiksi jäsenvaltiot eilen ministerineuvostossa keskustelivat.

Tämän lisäksi tietysti jo hallitus on sitoutunut nostamaan kiintiöpakolaisjärjestelmää, johon edustaja myös viittaa. Se on selkeä ja hyväksi todettu järjestelmä YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kanssa. Sen lisäksi toki meidän omaan valmiussuunnitteluun ja myös muissa maissa varautumiseen liittyy tällaisten järjestelykeskusten perustaminen, kylläkin Euroopan unionin rajojen sisäpuolelle. Niitä keskusteluja, joissa keskuksia [Puhemies koputtaa] perustettaisiin rajojen ulkopuolelle, ei ole myöskään meidän puheenjohtajuuskauden aikana kukaan nostanut esille, [Juha Mäenpää: Miksei?] ja se keskustelu on tietyllä tavalla komissionkin suunnasta jo lakannut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 18/2020 vp

16.13 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäministeri Ohisalo viestitti eilen, että rajavaltion tehtävä on sujuva ja turvallinen rajanylitys, vaikka Rajavartiolaitoksen tehtävä on rajavartiolaitain mukaan rajaturvallisuuden ylläpitäminen.

Tänään Verkkouutisten mukaan Ohisalo on suurelle valiokunnalle vahvistanut, että Suomen viranomaiset auttaisivat tulijoita Kreikkaan. Tänä aamuna Maikkarin aamu-tv:ssä sisäministeriön kansliapäällikkö Pimiä todisti, että Suomessa ei rajanylityksiä vastaavassa tilanteessa estettäisi vaan kaikki pääsisivät sisään myös itärajalta. [Leena Meri: Jaa! — Oikealta: Vihreä linja!] Kysyn teiltä, ministeri Ohisalo ja pääministerin sijainen Kulmuni: Mitä te oikein puuhaatte? Haluatteko te todella lähettää tällaisen viestin rajanaapureillemme? Ja kertokaa nyt kansalaisille, mitä suomalaiset virkamiehet ovat menossa Kreikkaan tekemään. Onko Frontexin ja suomalaisten virkamiesten tehtävä mennä auttamaan siirtolaisia EU-alueelle ja sabotoimaan Kreikan rajavaltion vai auttamaan Kreikkaa pitämään raja kiinni? Teidän sinisilmäisyytenne on niin syvä, [Puhemies koputtaa] että sitä ei löydy edes värikartasta. [Välihuutoja]

16.14 Valtiovarainministeri Katri Kulmuni (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä toistan vastauksen, jonka äsken tuossa edustaja Tynkkyselle sanoin. EU:lla on yksi yhteinen linja, joka on eilen jälleen kerran vahvistettu: EU tukee Kreikkaa. Kreikalla on yksi EU:n ulkorajoista, ja samalla lailla kuin Suomella sillä on varsin pitkä ulkoraja. Ja tämän luulisi olevan myös oppositiolle erittäin tärkeä kysymys, [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] että eurooppalaiset ulkorajat pitävät ja Euroopan unioni on yhtenäinen siinä asiassa. [Ben Zyskowiezin välihuuto] Tähän liittyy myös se, että kaiken toiminnan täytyy totta kai aina pohjautua kansainväliseen oikeuteen, ihmisoikeuksiin, niihin sopimuksiin, jotka me olemme sitoutuneet yhdessä eurooppalaisella tasolla tekemään.

Haluan toistaa vielä sen, että tähän poikkeukselliseen ilmiöön liittyy todennäköisesti piirteitä hybridivaikuttamisesta, [Sebastian Tynkkynen: Totta kai!] siihen liittyy piirteitä senkaltaisista asioista, että Turkki ei noudata niitä sitoumuksia, jotka se on tehnyt vuonna 16, ja siksi on tärkeää, että niihin pystytään palaamaan. Se tilanne, [Puhemies koputtaa] mikä nähtiin viime vaalikaudella vuonna 15 perussuomalaisten ollessa hallituksessa, tuskin tulee Euroopassa toistumaan, koska Euroopan unioni on niin hyvin varautunut. [Jussi Halla-aho: Oliko se Sipilän hallitus? — Perussuomalaisten ryhmästä: Sipilän hallitus!]

16.15 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Luen vielä kerran, koska perussuomalaiset eivät selkeästi viranomaisviestintää ole seuranneet: [Perussuomalaisten ryhmästä: Vääristelyä! — Hälinää — Puhemies koputtaa] ”Rajavartiolaitoksen näkemyksen mukaan maa- ja merirajoilla tapahtuvan rajavaltion tehtävänä on mahdollistaa sujuva ja turvallinen rajanylitysliikenne sekä paljastaa luvattomat rajanylittäjät ja saattaa heidät asianmukaiseen viranomaisprosessiin, [Ben Zyskowiez: Sitäkö Kreikka nyt yrittää tehdä? Tämäkö on Kreikan tavoite tällä hetkellä?] oli kyse käännätysprosessista, oli kyse turvapaikkaprosessista.” Frontexin omilta sivuilta voitte käydä myös luke-massa, että ”rajavaltion lisäksi Frontexin operaatioissa toteutetaan meriturvallisuuteen, turvallisuustarkastuksiin, etsintään ja pelastukseen sekä ympäristönsuojeluun liittyviä tehtäviä”. Tämä lukee Frontexin sivuilla, [Välihuutoja oikealta] suosittelen tutustumaan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Lukekaa Suomen lakia, ministeri!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 18/2020 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pyydän, että tässä salissa kuitenkin arvokkuus säilytetään tämänkin keskustelun aikana.

16.16 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turkin ja Kreikan rajalla on todellakin erittäin vaikea tilanne. Jos tilannetta ei saada hallintaan, se voi tarkoittaa valtavien ihmismäärien tuloa Eurooppaan. Eurooppa ei sitä kestäisi.

Eurooppa ei sitä myöskään halua — näin me olemme lukeneet ja kuulleet myöskin Euroopan unionin maiden ottaneen selkeästi kantaa. Euroopan unionin maat ovat antaneet selkeän tukensa Kreikan päätökselle olla ottamatta vastaan turvapaikkahakemuksia kuukauteen. Te kerrotte aivan muuta, ettekä te vastaa vaan te opetatte meille lukemalla tekstejä. Teidän pitää nyt yksiselitteisesti vastata, tukeeko Suomen hallitus Kreikan päätöstä olla ottamatta vastaan turvapaikkahakemuksia kuukauteen. [Oikealta: Helppo kysymys! — No niin, nyt vastaus!]

16.17 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen hallituksen kanta on selvä. Se on EU-ministerivaliokunnassa yhdessä linjattu. Se on suuressa valiokunnassa pitkällisen keskustelun aikana tullut kaikille valiokuntalaisille selväksi. [Paavo Arhinmäki: No ei siltä vaikuta!] Keskeistä on nyt se, että Suomi tukee Kreikkaa noudattamaan kansainvälisiä velvoitteita. [Välihuutoja oikealta — Puhemies koputtaa] Suomi ei osallistu laittomuuksiin. Tämä lienee kaikille selvää. En tiedä, millaista se on ollut kokoomuslaisten sisäministerien aikana, [Timo Heinonen: Ei ainakaan näin sekaista!] mutta tällä hallituksella ei ole tahtoa viedä suomalaisia viranomaisia mihinkään rikkomaan lakia. Me turvaamme Kreikkaa siinä, että he selviävät tästä akuutista tilanteesta. Tämä hätäapu ei itsessään riitä: meidän täytyy löytää se eurooppalainen suuri politiikkaratkaisu, ja sitä me odotamme nyt komissaari Johanssonilta. [Jussi Halla-aho: Sisäisiä siirtoja lisää! — Paavo Arhinmäki: Oppositio haluaa rikkoa lakia!]